

Tornion kaupunkiorganisaation uudistaminen

KH 05.06.2023 § 182

Valmistelija

Jukka Kujala, kaupunginjohtaja, 040 132 0403

Kuntien toimintaympäristö on muuttunut viimeisen vuoden aikana. Muutos on ollut suuri ja lisää muutoksia on edelleen tulossa. Suurimpina muutosajureina toimivat vuoden 2023 alusta toimintansa käynnistäneet hyvinvointialueet ja tuleva TE palvelu-uudistus. Lisäksi kuntien toimintaa haastaa uuden kunnan hyvinvoinnin ja elinvoiman johtaminen sekä organisointi. Muutosten vuodet edellyttävät kunnilta kykyä uudistua, poliittisen ja viranhaltijajohdon yhteistä strategista ja kestävää johtamista sekä onnistunutta muutosten ennakoimista ja hallintaa. Tavoitteena tulisi olla kaupunkistrategiaa mahdollistava ja kaupungin muuttuvaan rooliin kehittyvä organisaatio.

Tornion kaupunki oli mukana USO6 verkostossa (Uuden sukupolven organisaatiot). Sen tuella pidettiin 1.9.2022 kaupungin johtoryhmän työpaja kaupunkiorganisaation ja hallintosännön uudistamiseen liittyen ja tämän valmistelevalle työpajalle jälkeen kaupunginhallituksen kokouspiiriin ja johtoryhmän yhteinen työpaja samaan aiheeseen liittyen 23.9.2022.

Tornion kaupunki on mukana nyt myös USO7 verkostossa, missä kärkiteemana on uudistuvien kuntien johtaminen. Verkoston yhdeksi teemaksi on nostettu erityisesti uudistuvat kuntaorganisaatiot ja poikkihallinnollinen johtaminen. Kaupunginvaltuuston vuotta 2024 koskevassa talousarvioseminaarissa 25.5.2023 luotiin katsaus kuntien toimintaympäristöön USO7 asiantuntijoiden johdolla. Samassa tilaisuudessa esiteltiin myös syksyn 2022 työpajojen yhteenveto Tornion kaupunkiorganisaation uudistamiseen liittyvistä keskeisimmistä kysymyksistä.

Alustavien pohjatöiden jälkeen Tornion kaupungin organisaatiouudistuksen valmisteluun on syytä nimetä ohjausryhmä, mikä sisältää sekä poliittisen, että viranhaltijajohdon.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kujala Jukka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus nimeää Tornio kaupungin organisaatiouudistuksen ohjausryhmän ja käy lähetekeskustelun organisaatiouudistukseen liittyen.

Päätös

Päätettiin:

- 1) nimetä kehittämistyön ohjausryhmään kaupunginhallituksen kokouspiiri, ja viranhaltijatyöryhmään kaupunginjohtaja Jukka Kujala, kehitysjohtaja Sampo Kangastalo ja kaupunginlakimies Hannu Markkula
- 2) että, väliraportointi tuodaan kaupunginvaltuustolle tiedoksi informaatio- ja keskustelutilaisuuteen
- 3) että, vuoden 2023 aikana työstetään pohjaesitys -luonnos kaupunginvaltuuston käsittelyä varten
- 4) tavoitteeksi, että organisaatiouudistus saatetaan voimaan vuoden 2025 alussa.

Valmistelija

Jukka Kujala, kaupunginjohtaja

Tornion kaupungin toimielin- ja virastorakenteen uudistamista on käsitelty viime vuosien aikana eri yhteyksissä niin luottamushenkilöiden kuin kaupungin johtoryhmän toimesta. Näitä ovat olleet valtuuston TA-seminaari, johtoryhmän ja kaupunginhallituksen kokouspiirin työpajat, konsernijaoston työpajat, sekä kaupunginjohtajan ja puheenjohtajiston tapaamiset.

Eri tilaisuuksissa käytyjen keskustelujen perusteella Tornion kaupungin toimielin- ja virastorakenteen uudistaminen kulminoituu seuraaviin tekijöihin:

- elinvoimapolitiikan ja edunvalvonnan roolin vahvistaminen
- toimiva ja tuloksekas päätöksenteko- ja johtamisjärjestelmä

Näihin liittyen tulevan toimielin- ja virastorakenteen ydinkysymyksiä ovat olleet:

- kaupunginhallituksen alaisten henkilöstö- ja konsernijaoston toiminnan arviointi
- elinvoimatyötä koordinoiva toimielin
- sivistyslautakunnan ja elämänlaatulautakunnan mahdollinen yhdistäminen
- liikuntapalveluiden sijoittuminen organisaatiossa
- keskushallintopalveluiden toiminnan ja työnjaon uudistaminen
- poikkihallinnollisuutta tukevat toimintamallit
- työllisyyspalveluiden edellyttämä organisaatio- ja hallintosäätömuutos

Tämän lisäksi tarkastelun kohteeksi on noussut kotoutumispalveluiden sijoittuminen organisaatimuutoksen yhteydessä.

Edellä mainittuihin ydinkysymyksiin liittyen on toteutettu jo toimenpiteitä osana vuosittaisia toiminta- ja taloussuunnitelmia. Näitä ovat olleet:

- uudet omistajapolittiset linjaukset
- hallintosäännön uudistukset mm. henkilöstöasioiden delegointi viranhaltijoille
- Tornion toiminta alueellisten työllisyyspalveluiden vastuukuntana ja sen mukaisen toimielin- ja virastorakenteen perustaminen
- hyvinvointikoordinaattorin toimen perustaminen tukemaan poikkihallinnollista hyvinvointi-, terveystoiminta- ja turvallisuustyötä

Muutokset, joita nyt esitetään toimielin- ja virastorakenteeseen ovat seuraavat:

- kaupunginhallituksen alaisen konsernijaoston toiminnan lopettaminen ja tehtävien siirto kaupunginhallitukselle
- keskushallintopalveluiden toiminnan ja työnjaon uudistaminen konsernipalvelujen ja elinvoimapalvelujen osalta
- kotoutumispalveluiden siirto osaksi työllisyyspalveluita

Perustelut muutoksille ovat seuraavat:

- merkittävät konsernijaostossa käsiteltävät asiat edellyttävät Tornion hallintosäännön mukaisesti kaupunginhallituksen ja joissakin tapauksissa kaupunginvaltuuston hyväksynnän
- keskushallintopalveluissa toimialalle muodostetaan kaksi palvelualueetta, elinvoimapalvelut ja konsernipalvelut ja tämän mukaiset tehtävänkuvat, jolloin kehitys ja edunvalvontatyöhön voidaan keskittyä nykyistä paremmin ja konsernipalvelut muodostavat nykyistä selkeämmän palvelualueen
- työllisyys- ja kotoutumispalveluiden yhteyttä halutaan entisestään vahvistaa, sillä työperäisen maahanmuuton suhteen kaupungilla ei ole tällä hetkellä valmiita toimintatapoja ja kaupungin elinvoimatehtävien kasvaessa työllisyyspalveluiden johdosta kotoutumispalvelut tulisi nähdä maahanmuuttajien sijoittautumiseen ja elinvoimaan liittyvänä tehtävänä

Perusteluja, miksi kaikkien valmistelun aikana esille nousseiden ydinkysymysten toimeenpanoa ei ole jatkettu:

- elinvoimatyössä haasteena on niputtaa kaikki kaupungin elinvoimaan vaikuttavien tehtävien hoitaminen yhden toimialan ja lautakunnan alaisuuteen
- sivistyslautakunnan ja elämänlaatulautakunnan toimintojen yhdistäminen muodostaisi liian ison kokonaisuuden niin johtamisen, kuin päätöksenteonkin näkökulmasta
- liikuntapalvelut ovat osa kuntalaisten elämänlaatuun ja hyvinvointiin liittyvää kokonaisuutta ja siten niiden luonnollinen kotipesä on elämänlaatupalveluissa, mutta koordinoivia toimenpiteitä liikunta- paikkarakentamisen ja palvelujen tuottamisen suhteen tarvitaan teknisen lautakunnan ja elämänlaatulautakunnan välillä

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kujala Jukka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto:

1. hyväksyy muutokset toimielin- ja virastorakenteeseen: konsernijaoston toiminnan lopettaminen, keskushallintopalveluiden muuttaminen konserni- ja elinvoimapalveluiden toimialaksi ja palvelualueiden tehtävien muodostaminen, kotoutumispalveluiden siirtäminen osaksi työllisyyspalvelu-yksikköä

2. päättää, että toimielin- ja virastorakennemuutos astuu voimaan valtuustokauden vaihtuessa 1.6.2025

Päätös
